

HLAS

STŘEDISKA ČESKÉ REFORMACE

V TELČI A VELKÉ LHOTĚ u Dačic

19

2014-2020

Vydává pro informaci svých členů

VERITAS

historická společnost pro aktualizaci
odkazu české reformace, z. s.

Redakční poznámka

Hlas Střediska české reformace č. 19/2014-2020 vychází po dlouholeté odmlce, kdy jsme členy VERITAS (a další příznivce) z různých – zejména časových – důvodů nezvládali průběžně informovat o dění v naší společnosti svými časopisy. V nynější situaci vzhledem k přetrvávajícím mimořádným opatřením vyvolaným pandemií koronaviru musí být rušeny i akce, jejichž pořádání jsme v době odmlky nikdy nepřerušili. Dostáváme se ale zároveň konečně k uskutečnění usnesení, které se na schůzích výboru zmiňuje v poslední době pravidelně: obnovit po 3,5 letech opět kontakt s členskou základnou formou spolkových časopisů (naposledy tomu bylo v květnu 2017, kdy jsme vydali a rozeslali Informační bulletin č. 22/2014-2017).

Do rukou se vám tedy nyní dostává nové číslo Hlasu, shrnující v nutné zkratce proběhlý vývoj v našem Středisku české reformace, ležícím na Českomoravské vrchovině, za uplynulé roky. Podobně chystáme na jaro 2021 Informační bulletin VERITAS, kde zmíníme a vyhodnotíme v tomto Hlase nyní prozatím vynechaná témata a události uplynulého období – jako bylo obnovení staroměstského mariánského sloupu, semináře VERITAS v Pardubicích, pietní akty k výročí staroměstské popravy a některé další.

Výbor ani další spolupracovníci v těch minulých letech rozhodně nezháleli. Pokračovalo se v práci na dlouhodobých projektech, prošli jsme administrativními kroky přeměny občanského sdružení v zapsaný spolek, udrželi jsme pořádání pravidelných akcí a zorganizovali i několik jednorázových. Navázali jsme spolupráci s jinými podobnými spolky a iniciativami a podíleli se na společných úkolech s nasazením až do výše téměř veškerého volného času a osobních kapacit nás nemnoha, na jejichž bedrech činnost VERITAS v této době stojí. Možná to nebylo vidět průběžně a nebylo snadno a přehledně dostupné na jednom místě. Ale většina úkolů měla veřejný výstup a ten nezůstal před pozornými zájemci určitě utajen. Něco se samozřejmě objevilo i na webových stránkách.

V tomto „překlenovacím“ čísle zmíníme kromě informací ze Střediska české reformace v Telči a Velké Lhotě především poslední valné hromady, upozorníme na změny na webu, připomeneme, kde a s jakým zaměřením se konaly Konference evropských protestantských muzeí a jaké knihy a malé tisky stojí za vaši pozornost. Další příspěvky, které byly sepsány v nedávné době, jsou v samostatných přílohách.

Pošta před Vánoci je i v tomto roce zahlcená nejen zásilkami vánočních dárků, nýbrž i jiným objednaným zbožím. Proto, ale i kvůli úspoře za poštovné, posíláme členům VERITAS Hlas elektronicky, pokud uvedli emailovou adresu. Ostatní ho obdrží samozřejmě tiskem, což je zároveň varianta, kterou nabízíme na vyžádání (veritas@evangnet.cz) i vám ostatním, kteří třeba nemáte tiskárnu k jeho vytištění.

Mgr. Miroslav Soukup, jednatel VERITAS ■

Informace Střediska české reformace

Zprávy ze sídla historické společnosti VERITAS v Telči a v Evangelickém tolerančním areálu ve Velké Lhotě u Dačic v letech 2014–2020

⇒ 2014

V roce 2014 uskutečnil Farní sbor ČCE v Telči 3. května zajímavý zájezd auty po turistické trase „Cesta valdenské a české reformace“, ve Velké Lhotě se pak konala pravidelná vzpomínková akce 6. července, tentokrát s názvem „Mistr Jan Hus a kalich jako symbol české reformace“. Jako každoročně jsme prožili letní pracovní soustředění VERITAS ve dnech 2.–6. července. Na Den památek (Dny evropského dědictví) mohli účastníci 6. září sledovat v Telči program „Proměna kostela sv. Ducha v divadlo a znovu v kostel“. Krátce před adventem přiblížila emeritní moderátorka VERITAS dr. E. Melmuková žákům ZŠ v Telči souvislosti státního svátku 17. listopadu.

⇒ 2015

Noc kostelů měla v Telči v roce 2015 zase nový program. Zazněla přednáška dr. E. Melmukové „Mistr Jan Hus v lidských vztazích“ a zpestřením byla i malá divadelní hra „Kostelík sv. Ducha u Šachu vypráví“ (jako herci vystoupili členové VERITAS a jejich přátelé). Ve čtvrtek 2. července navštívila telčský sbor i Evangelický toleranční areál ve Velké Lhotě skupina křesťanů z Jižní Koreje. K pravidelnému pracovnímu soustředění VERITAS se účastníci sjeli ve dnech 3.–9. července.

6. července se konala v horním kostele Evangelického tolerančního areálu ve Velké Lhotě pravidelná vzpomínková akce s názvem „Tradice mistra Jana Husa – konec a počátek“. Také v Lipnici (mezi V. Lhotou a Valtínovem) se lidé shromáždili, aby vzpomenuli 600. výročí upálení mistra Jana Husa (obec tam opravila jeho pomník). 6. července došlo také k zasazení památných lip v Dačicích i Jemnici. V sobotu 5. září mohli návštěvníci Dne evropského kulturního dědictví uslyšet v Telči v kostele sv. Ducha pořad „Jan Hus v rozhovoru s reformací 16. století“ (s připomínkou Konference evropských protestantských muzeí, která se konala v květnu v Táboře).

⇒ 2016

Vzhledem k tomu, že historická společnost VERITAS působí v Telči stejně jako i ve Velké Lhotě u Dačic, je tentokrát nutné všimnout si i proměny sborového života v této oblasti. Rok 2016 byl v jistém smyslu pro telčský i velkolhotecký sbor rokem jubilejním. Dvacet let uplynulo od utvoření unie (dnes užíváno označení „sdružení“) obou sborů a deset let od zrušení tohoto svazku. V roce 2016 došlo k opětovnému spojení telčského sboru s ústřední částí velkolhoteckého sboru (ovšem bez kazatelské stanice ve Valtínově, která se rozhodla připojit k blízkému Jindřichovu Hradci).

Nastalo tedy další období už dlouholeté historie. Na přelomu 19. a 20. století se od základních tolerančních sborů ve Velké Lhotě (luterský a reformovaný) začaly pomalu formovat kazatelské stanice v Dačicích a v Telči. Obě nová střediska (i to mnohem později vzniklé ve Slavonicích) nepřestala být s Velkou Lhotou mnohými vztahy spojena i v době vnějšího rozpojení. Dnes tak ožívá, byť o jednu část (Valtínovsko) zmenšená síť vzájemně propojených středisek sborového společenství na cestě víry, naděje a lásky.

V roce 2016 se konala jako obvykle vzpomínka ve výroční den mistra Jana Husa; na programu byla tentokrát přednáška v horním kostele „Mistr Jeroným Pražský“ a komentovaná projekce „Cesta do minulosti i současnosti Francie“ na dolní faře.

Ve Velké Lhotě od podzimu 2016 vzniká nový zajímavý subjekt, a to Spolek přátel Muzea české reformace. Jeho ustavující valná hromada se konala v místnosti velkolhotecké knihovny ve středu 23. listopadu 2016.

⇒ 2017

24. května 2017 byla péčí Spolku přátel Muzea české reformace v prostoru Evangelického tolerančního areálu zahájena výstava Vyprávění velkolhotecké lípy, která sloužila návštěvníkům po celou sezónu. Byl k ní vydán stejnojmenný malý tisk.

Jako každoročně se opět začátkem července konalo v Telči pracovní soustředění Veritas. 6. července 2017, v památný Husův den, jsme se opět sešli v horním kostele Evangelického tolerančního areálu. Tentokrát jsme se věnovali tomu, co mistr Jan Hus podnítil a co ovlivnilo mnoho generací: společnému zpěvu písní z kancionálů. Výstavu na téma „Z čeho zpívali naši předkové“ uváděla přednáška dr. Evy Melmukové. Výstava pak trvala po celou sezónu a byl k ní vydán rovněž průvodce ve formě malého tisku.

27. srpna se konal sborový zájezd ke Studánce Páně na Javořici se speciálním programem, který připomněl základní důvody a smysl každoročního setkávání na tomto symbolickém místě.

⇒ 2018

V rámci spolupráce VERITAS a Presbyterní církve Koreje se konala v úterý 16. ledna 2018 v Praze-Kobylisích první česko-korejská konference na téma vzájemné poznávání.

Zazněly tam dvě přednášky. Dr. Petr Melmuk jakožto současný moderátor VERITAS přednášel o české reformaci (historické souvislosti, specifické rysy, podněty pro současnost), Rev. dr. Byung-Joon Chung, profesor církevních dějin v Soulu, pak hovořil o dějinách protestantského křesťanství v Koreji. Součástí konference byl i zájezd do Libiše, kde si mohli účastníci prohlédnout kromě toleranční modlitebny i novou výstavu Evangelíci na Neratovicku, na jejímž vzniku se podílely Historická společnost VERITAS spolu s nakladatelstvím Verbum. Ve středu 17. ledna se představitelé společného projektu Presbyterní církve v Koreji a Historické společnosti VERITAS sešli v Telči ve sborovém domě k jednání o podobě další spolupráce. Kromě jiného je konkrétním výsledkem plán další konference, a to v lednu 2020.

14. dubna byla ve Slavonicích po odborné výmalbě slavnostně znovu otevřena a zpřístupněna veřejnosti luterská modlitebna ze 16. století. Zásadní informaci k tomu řekla emeritní moderátorka VERITAS dr. E. Melmuková.

6. července byla na programu ve V. Lhotě přednáška „M. Jan Hus a vyústění odkazu české reformace v roce 1918“ a také slavnostní otevření části expozice Muzea české reformace na kruchtě horního kostela.

Den památek v Telči byl 9. září věnován „Památným místům české reformace na cestě k roku 1918“.

Ani nepřízeň počasí neodradila účastníky slavnostního zasazení jubilejní lípy století v neděli 28. října na zahradě před dolní farou Evangelického tolerančního areálu ve Velké Lhotě. Zpřístupněna byla také výstava k výročí ČSR i ČCE v bývalé márnici, což připravil Spolek přátel Muzea české reformace.

⇒ 2019

V roce 2019 se konala poprvé v rámci Noci kostelů ekumenická bohoslužba v kostele sv. Ducha v Telči. Na programu byly informace o výsledku široké ekumenické spolupráce („Kruh českých duchovních tradic“) trvající 25 let. Při této příležitosti byl poprvé program s promítáním i ve Velké Lhotě („Jan Karafiát a jeho Broučci“, „Stopami tichých v zemi“).

V neděli 16. června byla v horním kostele Evangelického tolerančního areálu ve Velké Lhotě slavnostně otevřena expozice s názvem „Živá minulost kraje pod Hradiskem“ (připravil Spolek přátel muzea české reformace).

6. červenec byl tentokrát ve V. Lhotě věnován mj. České konfederaci. Název zněl: „První pokus o demokratický stát ve střední Evropě – výsledek působení M. J. Husa“.

7. září v rámci Dnů evropského kulturního dědictví se v kostele sv. Ducha v Telči konala přednáška „Česká konfederace 1619 – první pokus o demokratický stát ve střední Evropě a jeho podněty pro současnost“.

Při výročí Listopadu 1989 připomněla na radnici v Telči tehdejší atmosféru naše emeritní moderátorka dr. E. Melmuková, jako pamětnice i hybatelka tehdejšího dění.

⇒ 2020

17. ledna byl zahájen v Telči ve sborovém domě Beneše Optáta z Telče cyklus přednášek „Letem širým světem“. První přednáškou posloužil Richard David na téma: „Středoasijská exotika ve vysokohorském balení: Kazachstán – Kyrgyzstán“.

V rámci Noci kostelů, posunutá u nás na 12. 6., připravil ve V. Lhotě Spolek přátel Muzea české reformace pořad „Komenský není pomník“.

6. července se v rámci vzpomínkového shromáždění konala ve Velké Lhotě přednáška „Od M. Jana Husa ke Čtyřem článkům pražským z roku 1420“. Při této příležitosti otevřel Spolek přátel muzea české reformace v bývalé márnici výstavu „Čtyři artikuly pražské 1420 – 600. výročí“.

V sobotu 5. září v rámci Dnů památek zazněla v Telči v kostele sv. Ducha přednáška „Od Čtyř pražských článků přes Českou konfederaci k bitvě na Bílé hoře“.

dr. Petr Melmuk, moderátor, dr. Eva Melmuková, čestná členka výboru VERITAS ■

Zprávy pro členy VERITAS

Valné hromady VERITAS 2017–2020

⇒ 2017

20. května se valná hromada VERITAS sešla na obvyklém místě, což je sborová místnost v zadním traktu sborového domu Farního sboru ČCE v Praze Smíchově. Byly předneseny zprávy o činnosti v uplynulém období i účetní a revizní zprávy o hospodaření VERITAS za skončený rok. Nově byla uzavřena smlouva s Presbyterní církví Koreje, reprezentovanou naším členem, br. farářem Jong Silem Lee, o spolupráci v rámci tzv. Sítě mezi kontinenty. Formou přednášek a společných konferencí členové této protestantské církve získávají hlubší povědomí o evropských i českých církevních dějinách a kultuře, členové naší historické společnosti si rozšiřují informace o životě, zvycích a poměrech v této východoasijské zemi, včetně křesťanské misie a církevního života. Tři a půl roku (do července 2020) měla korejská církev od farního sboru ČCE v Telči pronajaté prostory bývalého obchodu ve sborovém domě Beneše Optáta z Telče za účelem hlubší spolupráce. Další jednání valné hromady se týkalo zejména postupu v otázce znovuvýstavby Mariánského sloupu.

⇒ 2018

I 19. května 2018 byly na programu valné hromady obvyklé zprávy a jejich následně projednání a schválení. Kromě toho podala Kontrolní komise rezignaci a na další 4 roky byla zvolena nová, ve složení E. Turková, M. Fajmon a J. Motyčka. Členové dostali informaci z první česko-korejské konference v lednu 2018. Zároveň jsme se rádi dozvěděli, že spolek zabývající se odkazem slezského protestantismu Hereditas, se sídlem v Českém Těšíně, byl úspěšně zaregistrován a můžeme s ním spolupracovat.

⇒ 2019

18. května se účastníci valné hromady opět dlouho a důkladně zabývali vývojem problematiky Mariánského sloupu. V této souvislosti byla připomenuta obdobná snaha o manipulaci ve výkladu (i náboženských) dějin na Moravě spojená s připomínkou barokního velmože a arcibiskupa Karla z Lichtenštejna. Dále zazněla i zmínka o blížící se konferenci o posvátném obraze, kterou uspořádala Komise ERC pro náboženské dějiny 17. století.

Pak došlo na představení nové publikace Hlas volajícího na poušti a na obvyklé zprávy a jejich schvalování. Přítomní zástupci Hereditas přednesli návrh memoranda o spolupráci s VERITAS, s nímž valná hromada souhlasila. Dr. Eva Melmuková vzpomněla kulaté výročí České konfederace 1619 a společně s br. moderátorem informovala i o konferenci evropských protestantských muzeí v Mialet.

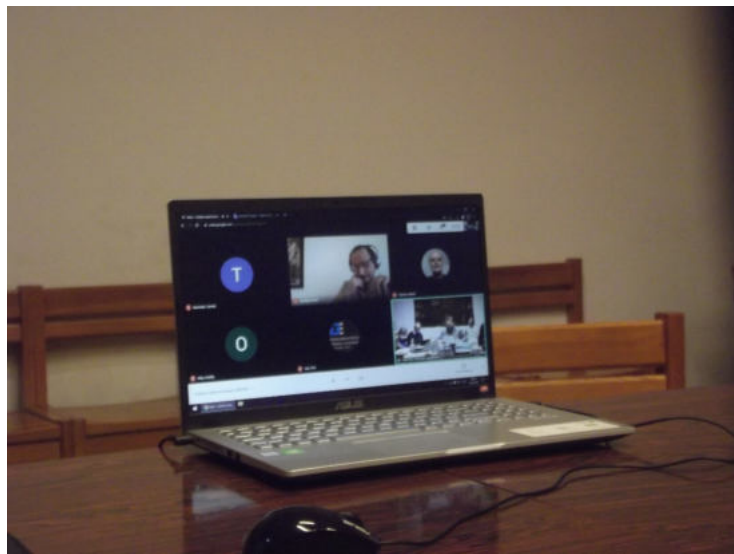
⇒ 2020

V době jarního nouzového stavu výbor rozhodl o odročení valné hromady do září. I když pandemická situace na podzim nebyla o mnoho lepší, vzhledem k článku 5.2 stanov VERITAS a protože čtyřleté funkční období členům výboru letos dobíhalo, [valná hromada se za ještě mírných omezení konala v normální prezenční podobě \(jen v rouškách\)](#). Díky technickým možnostem výpočetní techniky (a pokrytí sálu internetem přes domácí wifi jedné členky) jsme mohli být v průběhu schůze ve spojení i s 6 dalšími členy, kteří se v danou dobu posadili

k počítačům a sledovali jednání ve formě videokonference. Mohli se zapojit i do diskuze nebo podávat návrhy. Volit a hlasovat směli ale jen přítomní členové (a zástupci těch nepřítomných, které zastupoval jejich zplnomocněnec).

Vedle zpráv o činnosti, zprávy ekonomické a zprávy Kontrolní komise o revizi hospodaření, byla hlavním bodem tajná volba členů výboru na období do roku 2024. Řádně zvolení za členy výboru byli

(v abecedním pořadí): L. Dlouhý, P. Melmuk, V. Pešková, M. Soukup ml. a Ž. Vobrová. jejich náhradníky jsou: M. Bartušková, J. Dlask a Z. Zápál (všichni získali stejný počet hlasů). Ve funkci vedoucího Místního odboru VERITAS v Pardubicích pokračuje nadále L. Dlouhý, vedoucím MO v Telči a Velké Lhotě zůstal R. David. Valná hromada schválila návrh výboru na podání žádosti o grant na projekt Společná evidence tolerančních modliteben v roce 2021 ve spolupráci s kolegy z Rakouska. Ten byl skutečně podán, ale nakonec vyřazen pro nesplnění podmínek (naš partner

v Rakousku nemá sídlo v oblasti, pro níž lze z tohoto fondu čerpat finanční prostředky a spolupracovník v Linci nemá statut oficiální pobočky).

Dr. E. Melmuková připomněla letošní výročí Čtyř artikul pražských z roku 1420. Účastníkům byl představen malý tisk z česko-korejské konference 2018 a podána zpráva o druhé takové konferenci konané v Plzni letos v lednu.

(Ustavující schůze nového výboru musela být už vzhledem k rozsáhlým opatřením jen online na dálku jako videokonference dne 24. října 2020. Činovníky byli potvrzeni stávající, tj. dr. Petr Melmuk moderátorem, Mgr. Miroslav Soukup jednatelem a Miroslav Soukup st. pokladníkem a účetním VERITAS do roku 2024.)

Mgr. Miroslav Soukup, jednatel; foto: Žofie Vobrová, členka výboru VERITAS ■

Proměny webových stránek VERITAS 2017–2020

Od května roku 2017 je na webových stránkách pro všechny internetové zájemce přístupná online verze výstavy z horního kostela ve Velké Lhotě u Dačic, instalovaná tam roku 2001. Všechny exponáty (s výjimkou starých tisků a jiných prostorových instalací ve vitrinách) jsou vyobrazeny s (prozatím jen) českými názvy. Připravujeme převod do dalších jazyků. Odkaz: <http://veritas.evangnet.cz/vystava-reformace>

VERITAS v souvislosti s ukončením svého spolupořádání pietních vzpomínkových shromáždění k výročí staroměstské popravy v roce 1621 zpracovala Symboliku

vzpomínkových shromáždění 21. června na Staroměstském náměstí v Praze s přehledem vývoje těchto setkání od 90. let 20. století do roku 2013. Je k přečtení i s dochovanými pozvánkami na webu VERITAS na adrese: <http://veritas.evangelnet.cz/publikace#symbolika21-06>

Před klíčovým zasedáním Zastupitelstva Prahy v září 2017, kdy byla novostavba Mariánského sloupu odmítnuta, proběhla ještě 7. září tisková konference „Kdo prosazuje sloup totality?!“. Webové stránky VERITAS přinesly odkaz na videozáznam z ní: <http://veritas.evangelnet.cz/#tiskovka-sloup>

Na webu je stále dostupná i brožura Causa „Mariánský sloup na Staroměstském náměstí v Praze“ k jejímuž vydání v listopadu 2017 jsme uspořádali tiskovou konferenci na Smíchově. Přináší analýzu dobového historického dokumentu – univerzitní teze Jana Bedřicha z Valdštejna, která odhaluje pravou podstatu sloupu jakožto politického symbolu netolerance a mocenského nároku. Materiály z této akce (brožura s přílohou i tříminutová prezentace, která tezi stručně představuje) jsou nadále přístupné všem na: <http://veritas.evangelnet.cz/#Causa-sloup>

V letech 2018 a 2019 bylo na web přidáváno celkově méně materiálů. Za všechny připomeňme přednášky z pardubických seminářů od našeho člena VERITAS, slovenského historika a archiváře, Mgr. Martina Fajmona: Ivan Dérer – právník, politik a publicista a Martinská deklaráce. Byl také doplňován rejstřík naší odborné knihovny a publikovány reprinty prvních vydání svazků [Edice tolerančních přihlášek](#) pro moravské kraje Jihlava, Znojmo a Olomouc, včetně původních orientačních map. Jde o digitální verze již rozebraných svazků, obsah nebyl od doby vydání revidován, doplněn ani znovu ověřen. Je alespoň přístupný všem zájemcům.

Nejvíce příspěvků na webu VERITAS v poslední době pochází z letošního roku. Ještě před osudovým hlasováním, které těsnou většinou rozhodlo o znovuvztyčení Mariánského sloupu na místě, kde byl jeho originál před stoletím zbořen, jsme obeslali zastupitele Prahy, abychom jim sdělili, v čem spočívá aktuálnost problematiky sloupu. Text byl následně zveřejněn na našem webu: <http://veritas.evangelnet.cz/#Mariansky-sloup-2020> Rozhodnutí o reinstalaci sloupu vyvolalo četné mediální reakce a vyjádření, z nichž jsme na některé z webu odkazovali. V listopadu 2020 jsme na web přidali přehledně shrnující malý tisk s názvem Třicetiletý zápas o prosazení záměru obnovy Mariánského sloupu – http://veritas.evangelnet.cz/#tricetiletý_zapas.

V době jarního „lockdownu“, spojeného se zákazem vycházení, jsme svým příznivcům nabídli náhradou něco na domácí poslouchání či sledování ze své činnosti anebo z produkce spřízněných subjektů. Byly to nahrávky mluveného slova z akcí VERITAS v roce 2017, dokumentární filmy s reformační tematikou mj. o Janu Husovi a o Jeronýmu Pražském. Dále jsme odkázali na online verzi filmu Stopami tichých v zemi o evangelících na Velkolhotecku a jeho širším okolí. Film s českým a německým průvodním komentářem byl navíc nově opatřen anglickými titulky. V české a anglické verzi přibyla na web také přednáška br. jednatele z česko-korejské konference v lednu 2020 v Plzni. Díky odkazu na našich stránkách lze sledovat i promítání, které bylo v Husův den ve Velké Lhotě u Dačic o Významných meznících české reformace. V říjnu 2020 jsme založili VERITAS kanál YouTube a jako první vlog na něj umístili videozáznam z jarní přednášky E. Melmukové v Praze Od Čtyř pražských článků přes Českou konfederaci k bitvě na Bílé hoře. Hlavní stránka webu má adresu: <http://veritas.evangelnet.cz>, YouTube Channel je na: <https://youtu.be/--uNwpMiFDg>. ■

Konference evropských protestantských muzeí 2017–2019

⇒ 2017 La Force (Francie)

V roce 2017 se konala Konference evropských protestantských muzeí ve Francii v La Force. Účastnili se: Milada Čermáková (poprvé se oficiálně představila za Spolek přátel Muzea české reformace ve Velké Lhotě u Dačic), Eva Melmuková, Petr Melmuk a Žofie Vobrová. Připomínalo se dvousté výročí Johna Bosta, zakladatele rozsáhlé sociální práce.

⇒ 2018 Emden (SRN)

V roce 2018 jela naše skupina do Emdenu v Německu (východní Frísko na hranici s Nizozemím). Bylo to ve spolupráci VERITAS a Spolku přátel Muzea české reformace ve Velké Lhotě. Účastnili se: Milada Čermáková, Blanka Kocmálová, Eva Melmuková, Petr Melmuk a Žofie Vobrová. Pozornost se soustředila na mimořádně zachovalý základ rozbombardované katedrály, která se stala střediskem historické dokumentace této oblasti.

⇒ 2019 Mialet (Francie)

V roce 2019 se konala Konference v Mialet v jižní Francii. Opět to bylo ve spolupráci VERITAS a Spolku přátel Muzea české reformace ve Velké Lhotě u Dačic. Účastnili se: Lenka Brychtová, Milada Čermáková, Eva Melmuková, a Petr Melmuk. Mialet je centrálním místem francouzského protestantismu, kde se nachází tzv. Muzeum pouště včetně připomínky historické souvislosti pohoří Cevenne.

⇒ 2020 Sopron (Maďarsko)

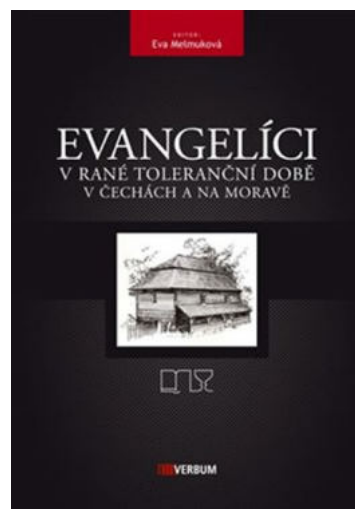
V roce 2020 se měla Konference konat v Soproni v Maďarsku. Bohužel kvůli koronavirové pandemii musela být odložena. Přihlášku podali: Lenka Brychtová, Milada Čermáková, Blanka Kocmálová, Eva Melmuková, Petr Melmuk a Žofie Vobrová. ■

Nabídka knih a malých tisků

Eva MELMUKOVÁ-ŠAŠECÍ (ed.): Evangelíci v rané toleranční době v Čechách a na Moravě

(= Edice Historicus), Verbum, Neratovice 2017, 832 s., ISBN 978-80-903920-7-6.

Po dvaceti letech od prvního vydání¹ připravila Eva Melmuková (jediná dosud žijící z původní trojice editorů) doplněnou verzi publikace, provázející dějinami počátků moderního českého evangelictví. Jde o tzv. ranou toleranční dobu (1781–1789), která bezprostředně souvisela s vydáním Tolerančního patentu Josefa II. Součástí výkladu jsou exkurzy jak do staršího období od 15. století (zejména do doby pobělohorské), tak do vývoje domácího protestantismu v 19. století. Ten byl zakončen vznikem národně orientovaných nekatolických církví – dnešní Českobratrská církev evangelická a Československá církev husitská – v souvislosti s rokem 1918 a přihlášením k „dědictví české reformace jako myšlenkové a mravní základně svobodného samostatného národa“ (srov. na s. 540). Netřeba zakrývat, že jde o pohled protestantské historiografie určený v první řadě evangelickému publiku.

Druhé vydání knihy je obsahově v podstatě shodné s původním svépomocným, z nouze provedeným sešitovým vydáním. Kromě oprav zjevných chyb došlo pouze k aktualizaci názvů některých institucí a archivních fondů. To však kupodivu neznamena absenci nových skutečností, ba ani dosud nepublikovaných archivních pramenů. Vše editorka soustředila do dvaadvaceti stran nové předmluvy a o poznání stručnějšího závěrečného slova. Respektování zbývajícího textu jako celku odůvodňuje tím, „že každá kapitola nese pečeť svého autora, navíc historií je dnes už samo zpracování knihy a snaha o její vydání“ (s. 48). Daný přístup představuje možná nejceněnější přínos práce: nabízí stejnou měrou obraz české protestantské společnosti doby, o které pojednává, i doby, kdy vznikala její textová podoba, tedy pozdního 20. století.

1 Ilja BURIAN – Jiří MELMUK – Eva MELMUKOVÁ-ŠAŠECÍ (edd.), *Evangelíci v rané toleranční době v Čechách a na Moravě*, sešity 1–8, Praha 1995–1996.

Příklad vypovídací hodnoty onoho obrazu můžeme znázornit na způsobu, jakým kniha pracuje s tolerančními evangelíky českých zemí, jejichž mateřským jazykem nebyla čeština. Oproti trendu, zavedenému po roce 1945 (známe případy, že se paměť na „německé“ toleranční sbory jednoduše vymazala),² je jim věnován prostor v samostatné kapitole a v jednom z „doplňujících pohledů“ (s. 640–641). Příznačné je jejich vyčlenění z česko-jazyčných komunit, jako by autoři považovali za nutné promítnout národnostní rozdělení církve 20. století zpět do minulosti. Obecně přitom platí, že z hlediska struktury církevní správy tolerančních církví, ve sborech, seniorátech a superintendencích, tvořili věřící různých jazyků (včetně slezské polštiny) jedno společenství. Dvojjazyčný charakter komunit můžeme dobře doložit u sborů v Praze a Brně. Této z dnešního pohledu „přidané hodnotě“ a z ní plynoucímu značnému společenskému, resp. kulturnímu dosahu věnuje však výklad jen minimum prostoru.³

Problematický je případ filiálního sboru v Čenkovicích, kde publikace zpětně rekonstruuje národnost evangelíků pozdního 18. století.⁴ Vzhledem k době vzniku knihy je pochopitelné, že nejsou akcentovány sítě vztahů překračující zavedené kategorie – nejen vazby Čechů a Němců, nýbrž ani vazby mezi jednotlivými společenskými vrstvami, které by obohatily základní výkladový rámec tolerančního evangelictví jako hnutí českého „prostého lidu“.

Interpretaci pramenné vrstvy práce evangelických historiků, vztahující se k nejnovějším dějinám, napomáhá v novém vydání užití dokumentů z konce sedmdesátých let 20. století až počátku 21. století. Pocházejí z archivu spolku Veritas, historické společnosti pro aktualizaci odkazu české reformace. Nová předmluva je tak v prvé řadě kapitolou, týkající se okolností vzniku předkládané knihy. Týmový výzkum, který probíhal v letech 1979–1989, a následné úsilí publikovat jeho výsledky, zde vystupuje coby fenomén sám o sobě. S nadsázkou a s vědomím souvislostí řečeno, šlo o formu „guerillového dějepiscectví“, kdy se vytvořila síť spolupracovníků, často bez jakéhokoli formálního historického vzdělání.

Počáteční impuls měl institucionální záštitu: Českobratrská církev evangelická, přímá pokračovatelka tolerančních církví, se připravovala na dvousté výročí vydání Tolerančního patentu (1981). Vznikla komise, která měla zpracovat edici přihlášek věřících do tolerančních církví. Organizačně činnost zajišťovali a postupně rozšiřovali manželé Melmukovi z Telče. Prvotní „požehnání“ autorit se vytrácelo, což otevřeně vyplynulo na povrch po odevzdání hotového rukopisu knihy *Evangelíci v rané toleranční době* do církevního vydavatelství v lednu 1989. Dvojznačně tu vystupuje přelom daný rokem 1989. Radost z nastalé svobody se začala mísit s nezvládnutím nově otevřených možností a střetem s církevní institucí, kdy se čeští evangelíci „oficiálně začali stále více distancovat od postojů svých předchůdců (...) vzhledem k vlastním dějinám“ (s. 32). Vydání knihy bylo několik let odsouváno a nakonec odmítnuto. Tým proto začal výsledky svého studia minulosti zpřístupňovat veřejnosti nezávisle na církvi, prostřednictvím vlastní, nově založené společnosti Veritas.

Vadou na kráse publikovaného svědectví je až přílišný důraz na jeho „pramennost“. Dokumenty, případně úryvky z nich, následují jeden za druhým, někde interpretace schází zcela, jinde není jasné, kde končí citace a začíná editorský komentář. Zvláště čtenář neznalý církevního prostředí tápe v moři dobových zkratk, ponechaných dle originálů

2 Srov. mapu tolerančních evangelických sborů, uveřejněnou v příloze knihy Zdeněk Jan MEDEK, *Na slunce a do mrazu. První čas josefínské náboženské tolerance v Čechách a na Moravě*, Praha 1982.

3 Ke zhodnocení tohoto významu srov. alespoň v případě Brna studii Sixtus BOLLOM-KOTARI, *Religiöse Toleranz und wirtschaftlicher Aufschwung: Die Brüner Evangelischen und der Wandel der Gesellschaft 1781–1815*, Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder 56, 2016, č. 1, s. 88–121.

4 Zatímco členům staršovstva byla v knize ponechána křestní jména dle německy psaných pramenů, jejich příjmení jsou převedena do aktuální české formy (Johann Wenzel Votava, Johann Matějka). Podobně dostalo počeštěnou formu křestní jméno jejich uherského pastora (Štěpán Szeremley) – srov. s. 218.

dokumentů (SR, KJ, b., br., br. syn., s. taj., PO, POHS, ERC, JL, Ra, Li...). Situaci neulehčuje ani absence přesných citací jednotlivých materiálů. Úvodní kapitolu zakončuje komentář k novým zjištěním, posunujícím stav historického bádání tématu toleranční doby za čtvrtstoletí od ukončení výzkumů ústících do předkládané knihy. Souhlasím, že by celková aktualizace byla dnes v řadě ohledů problematická. Není ale škoda, když badatelské oživení po roce 1989, jehož součástí jsou osobnosti z církevního i mimocírkevního prostředí, řada projektů, výstav, publikací, zastupuje jen „několik příkladů“ na sotva čtyřech stranách textu (s. 48–51)?

K reflexi zvýšené pozornosti dříve poněkud opomíjenému tématu je nutno připočíst aktualizovaný seznam literatury a především polemické *Slovo závěrem* (s. 737–739). Jednak odkazuje k výměně stanovisek Evy Melmukové se Zdeňkem R. Nešporem v otázce kontinuity české reformace,⁵ jednak objasňuje stanovisko části protestantské historiografie k aktuálním kontextům studia české reformace a českých dějin obecně. Badatelé se dnes podle tohoto stanoviska musejí vzhledem k převládajícímu klimatu historické práce potýkat s autocenzurou. „Hodnocení českých dějin tzv. na úrovni, tj. přijatelné a vnímané jako vědecké, je jednoznačně toto: Velká Morava, svatý Václav – symbol české státnosti, přemyslovský stát včetně Anežky české, středověká kultura nesená církevní institucí, Lucemburkové, zejména Karel IV. s arcibiskupstvím a univerzitou, potom úpadek za Václava IV. a konečně pád hrozící vymazáním z dějin Evropy – husitství (je možno případně přiznat osobní integritu Husovi, ten je však v protikladu k husitům). Následuje postupná záchrana českého státu působením Habsburků, kulturní růst v rudolfínské době, nezdařené povstání proti zákonnému panovníkovi a nový start Obnoveným zřízením zemským k znovuzačlenění do celku evropské kultury v 17. a 18. století. V druhé polovině 19. století nepřiměřený růst českého nacionalismu vedoucí nakonec po první světové válce k likvidaci potřebného středoevropského státního útvaru. Následný dílčí státní útvar – Československá republika – nestačil vyřešit řadu svých vážných problémů a dostal se i s nimi do víru dalších událostí 20. století“ (s. 738).

Uvedená základní linie má být prý nepsanou, ale striktně uplatňovanou orientační směrnicí pro historiky, jak mají psát. Autocenzura v naznačeném duchu se dle tohoto postoje jeví nutným předpokladem k uznání té které práce za vědeckou, a tedy publikovatelnou. Takto zjednodušující teze by jistě stála za rozpracování. Do jaké míry zde stále funguje známý zákon kyvadla, vychylujícího se na jednu či druhou stranu? (Nad zájmem o „lid“ převážil po roce 1989 zájem o „elity“, nad ideologizovaným husitstvím nové studium katolické reformace apod.) Nelze než přitakat tvrzení, že aktuální klima historické práce je zcela odlišné od bádání v době prvorepublikového Československa. To dbalo o historickou legitimizaci své existence v podobě, která by Evě Melmukové přišla patrně inspirativnější. Současné Česko zdá se (nejen v roce oslav století samostatnosti) potřebu legitimizace postrádá, neexistuje ani relevantní debata o smyslu jeho existence. Pro interpretaci českých dějin ve veřejném prostoru je podle mne charakteristický strach z „velkých idejí“, ať už jakýchkoli, jak ukazuje příklad zápasu o znovupostavení Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze. Ještě podstatnější je hledisko střídání generací, nástupu těch, které zápasy včerejška neoslovují – snad v souvislosti s celkovým poklesem vlivu tradičních autorit, idejí a ideologií, kdy rozpad starých všeobecně uznávaných myšlenkových vzorců nutně neznamená konstruování nových.

Úvaha nad aktuálními kontexty studia české reformace tak musí končit tam, odkud vyšla – v protestantské společnosti počátku 21. století. Za domácí evangelíky zvedne jejich prapor jen těžko někdo jiný. Českobratrská církev evangelická funguje v rámci presbyterně-synodního zřízení, určující vliv na její podobu, vedení, směřování má náležet samotným věřícím. Pokud je zaujata jinými idejemi, tím spíše se nelze divit, že česká reformace není „in“ pro většinovou společnost. Podobné platí o akademické platformě evangelíků –

5 Srovnej: *Studia Comeniana et historica* 73–74, 2005 a 80, 2008.

Evangelické teologické fakultě Univerzity Karlovy. Pochybná je ovšem budoucnost protestantské společnosti jako takové. S každým dalším sčítáním se v intervalu deseti let ztrácí polovina evangelické církve a současný počet členů značně poklesl pod počet tolerančních evangelíků na konci 18. století.⁶

Dokladem tohoto vývoje je koneckonců kniha *Evangelíci v rané toleranční době v Čechách a na Moravě*. Obdobný projekt se sítí evangelických nadšenců, hledajících širší rodově kořeny a pokrývající celou území, kde žili jejich předchůdci, by se v současnosti sotva podařilo uskutečnit. Řada původních tolerančních církevních sborů totiž mezitím zanikla, byla sloučena, případně jejich další život závisí na generaci dnešních sedmdesátníků, osmdesátníků.

Nové, tentokrát již důstojné vydání knihy bude nepochybně tvořit součást knihovny každého vážnějšího zájemce o problematiku reformační historie českých zemí, jakož i církevních dějin doby pozdního osvícenství. Vzhledem k dosaženému stavu poznání si nemůže nárokovat aktuálnost, přesto platí, že využití celé řady zásadních poznatků, které přináší, umožní čtenáři vhlédnout do specifického prostředí významné náboženské minority.

Sixtus Bolom-Kotari ■

Tato recenze byla publikována: *Český časopis historický* 116, 2018, s. 566–569.

Přehledné a rozsáhlé dílo *Evangelíci v rané toleranční době v Čechách a na Moravě* se dostává k čtenářům, a to díky porozumění nakladatelství Verbum, které tuto knihu vydalo, na podzim roku 2017. Takřka „mravenčí“ archivní práce se účastnilo kdysi okolo 30 lidí, ze tří editorů dodala finální podobu pro tisk jediná dnes žijící editorka dr. E. Melmuková. Těžiště díla je rekonstrukce průběhu tzv. slavnostních přihlášek k nekatolickým církvím v roce 1782 v Čechách a na Moravě, což předcházelo konkrétnímu vzniku tolerančních sborů. Zohledněna je i celá historická souvislost české reformace od počátku 15. století až do roku 1918. Knihu má naše Historická společnost VERITAS v tzv. komisním prodeji k dispozici případným zájemcům (cena je 499 Kč).

Cesta publikace Hlas volajícího na poušti na veřejnost a odkaz dalším generacím

MELMUKOVÁ, Eva. *Hlas volajícího na poušti*. Neratovice: Verbum, 2019. ISBN 978-80-906706-1-7.

Jak se zrodil Kruh českých duchovních tradic? Začínal pracovat v čase, kdy končila doba vědomě ateistického státu. Už na sklonku té doby si mnozí upřímně věřící a opravdoví křesťané uvědomovali, že nestačí formální společenské vztahy, že nestačí jenom být k sobě slušní a snažit se o vzájemnou toleranci. To je totiž málo, to jako povrchní záležitost nepřináší skutečné ovoce.

Začínali účastníci z Českobratrské církve evangelické, z Církve československé husitské a z Církve římskokatolické. K ustavující schůzi byli pozváni zástupci všech církví a náboženských společností, filozofických fakult z Prahy, Brna a Olomouce, Čs. historické společnosti a Ústavu československých a světových dějin. Oslovené církve a odborné instituce delegovaly své zástupce.

Vlastní práce započala v roce 1991. V průběhu doby docházelo ke změnám, někdy z osobních a pracovních důvodů, jindy ze změny pověření, nebo i úmrtí. Na výše uvedené ustavující schůzi bylo usneseno, aby se pracovní skupina nazývala „Kruh českých duchovních tradic“.

Tradice, které spolupracovníci Kruhu českých duchovních tradic vybrali jako podklad svého jednání, se týkají celé tisícileté historie českého národa. Jsou to:

6 Náboženská víra. obyvatel podle výsledků sčítání lidu (Český statistický úřad, 2014), <https://www.czso.cz/documents/10180/20551795/17022014.pdf> (14. 11. 2017).

1. Tradice cyrilometodějská
2. Tradice svatováclavská (kníže Václav)
3. Tradice svatovojtěšská (biskup Vojtěch)
4. Tradice svatoprokopská (Prokop, opat Sázavského kláštera)
5. Tradice svatoanežská (Anežka Přemyslovna)
6. Tradice karlovska (Karel IV.)
7. Tradice husovská (M. Jan Hus)
8. Tradice české reformace (husitství, Jednota bratrská)
9. Tradice J. A. Komenského
10. Tradice doby pobělohorské
11. Tradice národního obrození
12. Tradice masarykovská

Nejdříve měla skupina „nadšenců“ jen malý tisk v digitální podobě, který byl dále doplňován. Byl osloven pan Židoň, který byl ochoten dílo vydat. Bylo nutno leccos upravit, technicky pro zdar díla udělala mnohé naše členka výboru Žofie Vobrová.

Po dalších intenzivních společných setkáních a následných nutných korekturách vydal pan Židoň v roce 2019 onen důležitý výsledek naší společné práce pod názvem „Hlas volajícího na poušti“. Vznikla tak kniha, jejíž kapitoly se postupně tvořily, a to po namáhavém úsilí o znění textu, který bude všemi odsouhlasen. Nebylo to někdy vůbec snadné. Přece se to podařilo, a tak kniha může posloužit jako důležitý podnět pro další, kteří se budou zajímat o společné křesťanské duchovní tradice národa, ve kterém žijeme.

Historická společnost VERITAS má tuto knihu k dispozici v komisním prodeji za cenu 199 Kč.

Vydání knihy „Živá minulost kraje pod Hradiskem“

Spolek přátel Muzea české reformace ve Velké Lhotě vydal knihu „Živá minulost kraje pod Hradiskem“. Jejími autory jsou Lenka Brychtová, Milada Čermáková a kol. Publikace byla vydána v rozsahu 173 stran v nákladu 500 ks. Cena knihy je 270 Kč.

Pro svůj obsah je kniha jedinečná svého druhu. První část je věnována historii jednotlivých vesnic sdružených v administrativním celku Volfířov (Volfířov, Šach, Radlice, Řečice, Velká Lhota, Brandlín a osady Poldovka, Lipová a Nové Dvory). Dále však pojednává o historických souvislostech života českých protestantů v daném kraji. Bohatá historie tajných evangelíků – jejich pronásledování, ukrývání knih, odhalení shromáždění v kostelíku sv. Ducha u Šachu a následné tresty – je podrobně popsána dle dostupných archivních materiálů.

Složitý vývoj po vydání tolerančního patentu vyústil ve Velké Lhotě ve zbudování dvou evangelických kostelů a dvou far. Tento unikátní soubor staveb v malé vesnici, navíc velmi zdařilý i po stránce estetické, nemá obdoby nejen v České republice, ale ani jinde v Evropě. Proto byl v roce 1992 právem prohlášen za nemovitou kulturní památku jako Evangelický toleranční areál.

V jednom ze zmíněných kostelů našlo místo Muzeum české reformace. Kniha nabízí čtenářům množství informací zveřejněných právě v muzejní expozici. Mimořádně cenné jsou zvláště seznamy lidí, kteří se po vydání tolerančního patentu v roce 1781 přihlásili k evangelické víře. Tento materiál totiž jinde běžně dostupný není. Soupis přihlášených se týká vesnic ze širokého okolí a může pomoci mnoha lidem, kteří hledají své rodinné kořeny.

*Logo Spolku přátel
Muzea české
reformace ve Velké
Lhotě u Dačic*

Třicetiletý zápas o prosazení záměru obnovy Mariánského sloupu

Na jaře 2020 VERITAS sestavila přehled o úporném třicet let trvajícím zápase Společnosti pro obnovu Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí o prosazení jejího záměru. Jde o malý tisk na 8 stránkách (rozmnoženinu) VERITAS s tímto názvem, kterou zpřístupňujeme na webových stránkách historické společnosti

VERITAS (http://veritas.evangnet.cz/download/tricetiletý_zapas.pdf). Její tištěnou podobu si zájemci mohou obstarat na emailové adrese VERITAS.

Česká konfederace. První pokus o demokratický stát ve střední Evropě 1619 (400. výročí)

Otázkou České konfederace z roku 1619 se systematicky zabývají zejména pracovníci Právnické fakulty Západočeské univerzity v Plzni. Česká konfederace se připomíná také ve stejnojmenné publikaci (malém tisku) Historické společnosti VERITAS z roku 2019.

Když byl Majestát Rudolfa II. z roku 1609 opakovaně porušován došlo nakonec k revolučnímu zvratu, místo habsburského panovníka byl zvolen Fridrich Falcký, hlavně však byla smluvně vytvořena Česká konfederace, která znamenala svazek pěti zemí Koruny české (Čechy, Morava, Slezsko, Horní a Dolní Lužice), k nimž přistoupily tehdy ještě Dolní i Horní Rakousy a nakonec i Uhry. Tento svazek byl řízen ústavou s protodemokratickými rysy, který předpokládal krále voleného, nikoli dědičného. Konfederace prohlášena 31. 7. 1619 neměla dlouhého trvání,

č. 30 Konfederace starší České koruny 1619.

další vývoj přerušila bitva na Bílé Hoře 8. 11. 1620; v důsledku toho nastal hluboký zvrat poměrů. Zneplatněny byly nejen nová česká ústava, ale i Majestát Rudolfův; vše nahradilo Obnovené zřízení zemské (1627 pro Čechy, 1628 pro Moravu), které mj. zrušilo i svobodu vyznání a přikázalo pouze jediné vyznání římskokatolické.

Konfederace je zmíněna na webu VERITAS v souvislosti s aktuálností problematiky Mariánského sloupu a jeho návratu na Staroměstské náměstí v Praze (<http://veritas.evangnet.cz/#Mariansky-sloup-2020>). Malý tisk o 16 stránkách lze ze stránek buď přímo stáhnout (<http://veritas.evangnet.cz/download/ceska-konfederace.pdf>), nebo emailem požádat o zaslání tištěné verze.

Volba prvních tří kněží historické Jednoty bratrské

■ **doc. PhDr. Eva Melmuková** (historička, archivářka, farářka ČCE, emeritní moderátorka VERITAS)

Před 550 lety, snad na Zelený čtvrtek 26. března 1467, došlo v historii české reformace k významnému přelomu. Tehdy se ve Lhotce u Rychnova sešlo shromáždění asi šedesáti osob, které se odhodlalo k činu nedozírných následků – k volbě vlastních kněží.

Cesta k tomuto rozhodnutí byla dlouhá a nesnadná. První Bratří za neoficiálního duchovního vedení B. Řehoře zvolna dospívali k poznání, o němž probíhaly už dříve diskuse mezi valdenskými a husity tábořské orientace. Pochopení zásady všeobecného kněžství, kde jediným prostředkem mezi Bohem a člověkem je pouze Ježíš Kristus a žádný jiný, patří k základům reformační teorie i praxe.

Konkrétní jednání skupiny Bratří, vedených neformálním vůdcem B. Řehořem, bylo v roce 1467 nepochybně ovlivněno zejména dvěma bezprostředními impulsy. V roce 1466 byla totiž vyslovena papežská klatba nad českým voleným králem Jiřím z Poděbrad a vzápětí, právě v roce 1467, došlo v důsledku toho i k vypuknutí občanské války. Důvěra v jednání husitů s Římem byla hluboce otřesena. K tomu přistoupil i úděl z jednání olomouckého biskupa, který dal právě tehdy upálit tři roky vězněného B. Jakuba Chýlavu z Vyškova, který odepřel odvolat tvrzení, že zlý kněz neposvěcuje.

Na to Bratří v modlitebním a postním ztišení se ujistili v tom, že nastal vhodný čas k jednání. Ve Lhotce u Rychnova zvolili nejdříve 20 bratří ke správě sboru. Potom vykonali volbu kněží, přičemž sledovali biblický způsob ze Sk. 1 (doplnění kruhu apoštolů). Vybrali 9 mužů, jimž důvěřovali, a rozdali 12 lístků. Na třech z nich bylo napsáno „jest“, to je souhlas s volbou dotyčné osoby. V případě, že by kladný lístek neobdržel nikdo, byli připraveni volbu odložit. Posilou jejich záměru jim však bylo, že všechny tři kladné lístky našly své adresáty. Byli jimi: Matěj z Kunvaldu, selský syn, potom Eliáš z Chřenovic, mlynář, a konečně Tůma Přeloučský, krejčí, schopný i komunikace v latině.

Dodatečně byla ještě provedena zajímavá symbolika. Příslušník Jednoty bratrské B. Michal, vysvěcený původně ještě jako římský kněz, byl vyslán k nejstaršímu valdenskému knězi v Čechách, od něhož přijal i valdenské svěcení (o němž se Bratří domnívali, že pochází z doby předkonstantinské církve). Potom se B. Michal obojího svěcení vzdal a po volbě za bratrského kněze si vyžádal nové potvrzení od B. Matěje. Tím bylo jakékoli navázání na formální apoštolskou posloupnost definitivně přerušeno.

Ve shromážděních církví hlásících se k české reformaci se dosti často zpívá píseň Radujme se vždy společně. Až ji budeme znovu zpívat, můžeme si připomínat, že se vztahuje právě ke vzpomenuté události. ■

Tento článek byl publikován: *Evangelický týdeník Kostnické jiskry* 102, 2017, č. 11, s. 1.

Statistika členstva společnosti VERITAS podle údajů k 31. prosinci 2020

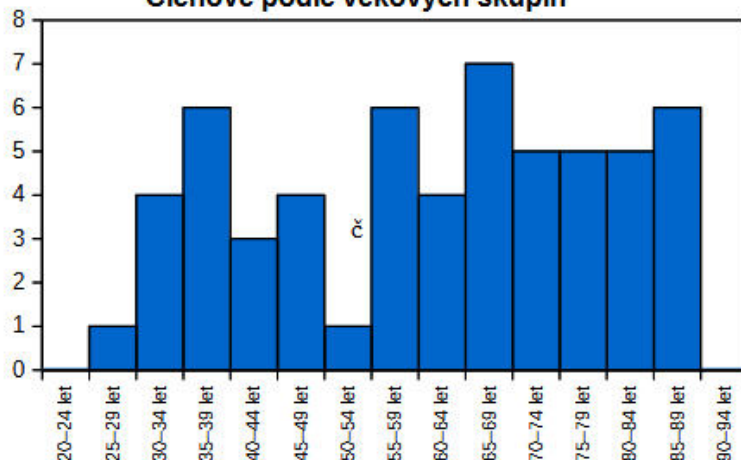
Sledované hledisko	Ukazatel	Hodnota	Podíl %	Poznámka
počet členů	celkem	57	100%	
	kteří v roce 2020 zaplatili členské příspěvky	19	33%	
struktura podle pohlaví	muži	34	59,6%	
	ženy	23	40,4%	
struktura podle státní příslušnosti	Česká republika	55	96,5%	
	Korejská republika	1	1,8%	
	Slovenská republika	1	1,8%	
struktura podle náboženského vyznání	Českokobratrská církev evangelická (ČCE)	39	68,42%	
	Církev československá husitská	2	3,51%	
	Slezská církev evangelická AV	2	3,51%	
	Církev bratrská	1	1,75%	
	Bratrská jednota baptistů	1	1,75%	
	Evanjelická církev AV (Slovensko)	1	1,75%	
	Luterská evangelická církev AV v ČR	1	1,75%	
	obecně křesťanské vyznání	1	1,75%	
	Ochránovský seniorát ČCE	1	1,75%	
	Presbyteriální církev Koreje	1	1,75%	
	Římskokatolická církev	1	1,75%	
	bez náboženské příslušnosti	5	8,77%	
	náboženské vyznání neuvedeno	1	1,75%	
	struktura podle věku	věk nejstaršího člena	88	
věk nejmladšího člena		29		*1991
průměrný věk		61		*1959
věk prostředního člena (medián)		63		*1957
pětileté věkové skupiny	20–24 let	0	0,00%	*1996 až *2000
	25–29 let	1	1,75%	*1991 až *1995
	30–34 let	4	7,02%	*1986 až *1990
	35–39 let	6	10,53%	*1981 až *1985
	40–44 let	3	5,26%	*1976 až *1980
	45–49 let	4	7,02%	*1971 až *1975
	50–54 let	1	1,75%	*1966 až *1970
	55–59 let	6	10,53%	*1961 až *1965
	60–64 let	4	7,02%	*1956 až *1960
	65–69 let	7	12,28%	*1951 až *1955
	70–74 let	5	8,77%	*1946 až *1950
	75–79 let	5	8,77%	*1941 až *1945
	80–84 let	5	8,77%	*1936 až *1940
	85–89 let	6	10,53%	*1931 až *1935
90–94 let	0	0,00%	*1926 až *1930	

Členové podle vyznání

■ ČCE	■ CČSH
■ SCEAV	■ CB
■ BJB	■ ECAV (Slovensko)
■ LECAV	■ křesťanské
■ Ochr. JB	■ PCK
■ ŘKC	■ bez vyznání
■ neuvedeno	

Členové podle věkových skupin

Obsah tohoto překlenovacího čísla Hlasu

Redakční poznámka.....	2
<u>Informace Střediska české reformace</u>	
Zprávy ze sídla historické společnosti VERITAS v Telči a v Evangelickém tolerančním areálu ve Velké Lhotě u Dačic v letech 2014–2020.....	2
<u>Zprávy pro členy VERITAS</u>	
Valné hromady VERITAS 2017-2020.....	5
Proměny webových stránek VERITAS 2017-2020.....	6
Konference evropských protestantských muzeí 2017-2019.....	7
<u>Nabídka knih a malých tisků</u>	
Eva MELMUKOVÁ-ŠAŠECÍ (ed.): Evangelíci v rané toleranční době v Čechách a na Moravě (recenze Sixta Boloma).....	8
Cesta publikace Hlas volajícího na poušti na veřejnost a odkaz dalším generacím.....	11
Vydání knihy „Živá minulost kraje pod Hradiskem“.....	12
Třicetiletý zápas o prosazení záměru obnovy Mariánského sloupu.....	13
Česká konfederace. První pokus o demokratický stát ve střední Evropě 1619.....	13
<u>Přílohy</u>	
Volba prvních tří kněží historické Jednoty bratrské.....	14
Statistika členů VERITAS k 31. prosinci 2020 (předběžný odhad).....	15
Hus a husitství v recepci české reformace 17. a 18. století.....	(vložená příloha)
Karel z Lichtensteinu-Castelcornu, olomoucký biskup.....	(vložená příloha)
Kalendarium VERITAS 2021.....	(vložená příloha)
Objednávkový formulář na audionahrávky.....	(vložená příloha)

QR Platba

Pro zjednodušení platby členských příspěvků lze použít tento QR kód. Prosím, doplňte před odesláním poukazovanou částku, svůj osobní variabilní symbol (neměnil se) a do poznámky rok za nějž příspěvky posíláte a vaše příjmení. Minimální výše příspěvků i číslo účtu je níže v tiráži.

Vydala pro informaci svých členů:

VERITAS – historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace, z. s.

kontaktní adresa:

Kpt. Jaroše 1109/26
289 22 LYSÁ NAD LABEM

☎ (+420) 607 645 333

Email: veritas@evangnet.cz

Internet: <http://veritas.evangnet.cz>

Členské příspěvky (roční minimální výše):

výdělečně činní 350 Kč/nevýdělečně činní, důchodci, studenti 160 Kč

Prodejní cena Hlasu pro nečleny: 20 Kč

Tištěná verze Hlasu: ISSN 1802-1166

On-line verze Hlasu na Internetu: ISSN 1802-1174

bankovní spojení: 2800136001/2010

© **VERITAS 2020**